

OKRUHY KE STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠCE

Specializace - SPU

1. Vymezení pojmu a jejich odlišnost SPU a jejich odlišnost od nespecifických poruch učení
2. Specifické poruchy učení z historického pohledu, prvotní diagnostikování těchto poruch, proměny terapeutického přístupu k řešení SPU včetně změn institucionálního charakteru a příslušné legislativy. Systémový přístup k řešení problému.
3. Základní pojmy a definice dílčích specifických poruch učení.
4. Příčiny specifických poruch učení. Klasický i nejnovější pohled na etiologii.
5. Projevy specifických poruch učení. Prevence specifických poruch učení.
6. Charakteristika lehkých mozkových dysfunkcí (LMD), ADD, ADHD.
7. Detailní rozbor symptomatiky LMD (ADD, ADHD). Hyperaktivita, poruchy pozornosti. Deficity dílčích funkcí.
8. Diagnostika specifických poruch učení a diagnostická kritéria. Úkoly poradenství v diagnostice SPU.
9. Diagnostika specifických poruch učení ve třídě běžného typu základní školy.
10. Diagnostika specifických poruch učení ve specializovaných zařízeních.
11. Dílčí zkoušky a jejich rozbor.
12. Metodika vyučování čtení a psaní.
13. Zásady nápravné péče. Reedukační systémy (Fernaldová, Dílčí oslabení výkonu, EEG, Biofeedback, One Brain).
14. Reedukace SPU (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie a dalších SPU).
15. Sluchová percepce. Vnímání a reprodukce rytmu.
16. Vývoj zrakového vnímání a jeho vliv na reedukaci čtení a psaní.
17. Lateralita, orientace v prostoru, pravolevá orientace.
18. Řečový projev (stránka obsahová, formální, specifické zvláštnosti) žáků se specifickými poruchami učení.
19. Systém péče o žáky se specifickými poruchami učení v ČR.
20. Legislativa (včetně hodnocení a klasifikace) vztahující se ke vzdělávání žáků se SPU.
21. Systémový přístup k reedukaci SPU (učitelé, rodiče, terapeut, žák).
22. Studijní a profesionální orientace žáků a studentů se SPU (škola, rodina, konzultace v systému poradenství).
23. Projevy specifických poruch učení (LMD, ADD, ADHD) v dalším osobnostním vývoji.
24. Projevy specifických poruch učení u dospělých jedinců.
25. Výuka cizího jazyka u jedinců se specifickou poruchou učení.

SPECIFICKÉ PORUCHY UČENÍ – SEZNAM LITERATURY:

Základní literatura:

BARTOŇOVÁ, M.: *Kapitoly ze specifických poruch učení I, Vymezení současné problematiky*. Brno: MU, 2004.

BARTOŇOVÁ, M.: *Kapitoly ze specifických poruch učení II, Reeducace specifických poruch učení*. Brno: MU, 2005.

ČERNÁ, M. *Lehké mozkové dysfunkce*. Praha: UK, 1992.

MATĚJČEK, Z. *Dyslexie*. Jinočany: HaH, 1995.

MICHALOVÁ, Z. *Specifické poruchy učení na druhém stupni ZŠ a na školách středních*. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2001.

POKORNÁ, V. *Teorie, diagnostika a náprava specifických poruch učení*. Praha: Portál, 1997/2001.

SEFRONTEIN, G. *Potíže dětí s učením a chováním*. Praha: Portál, 1999.

SELIKOWITZ, M. *Dyslexie a jiné poruchy učení*. Praha: Grada, 2000.

ZELINKOVÁ, O. *Poruchy učení*. Praha: Portál, 1994/2003.

ZELINKOVÁ, O. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program*. Praha: Portál, 2001.

Doporučená literatura:

BALŠÍKOVÁ, O., DAN, J. *Náprava čtení a psaní*. Praha: SPN, 1990.

BLAŽKOVÁ, R. a kol. *Poruchy učení v matematice a možnosti jejich nápravy*. Brno: Paido, 2000.

BRÁZDOVÁ, K. *Počítám už sám*. Praha: Prometheus, 1993.

BUDÍNSKÁ, H. *Hry pro šest smyslů*. Praha: Gamma, 1991.

GEBHARTOVÁ, V. *Neutíkejte, písmenka*. Praha: SPN, 1992.

HLAVÁČOVÁ, E., SEDLÁČEK, B. *Opakujeme si pravopis, souhrnná cvičení a diktáty s přehledem*.

JANÍKOVÁ, V., BARTOŇOVÁ, M. *Výuka německého jazyka u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*. Brno: MU, 2003.

KOCUROVÁ, M. *Komunikační kompetence jako téma inkluzivní školy*. Pelhřimov: Dobrá voda, 2002.

KREJBICOVÁ, D. *Náprava dyslexie, dysgrafie a dysortografie ve vyučovacím procesu na nižším stupni základní školy*. Plzeň: Pedagogické centrum, 1993.

KUCHARSKÁ, A., LEPOVÁ, R., SLAVÍKOVÁ, I. *Specifické poruchy učení a chování*. Sborník. Praha: DYS, 1995.

KUCHARSKÁ, A. (ed.) *Specifické poruchy učení a chování*. (Sborník 1996). Praha: Portál, 1997.

KUCHARSKÁ, A. (ed.) *Specifické poruchy učení a chování*. (Sborník 1997-98). Praha: Portál, 1998.

KUCHARSKÁ, A. (ed.) *Specifické poruchy učení a chování*. (Sborník 1999). Praha: Portál, 1999.

LINC, V. *Psaní jako hraní*. Praha: SPN, 1993.

MATĚJČEK, Z., DYTRYCH, Z. *Děti, rodina a stres*. Praha: Galén, 1994.

MATĚJČEK, Z. *Praxe dětského psychologického poradenství*. Praha: SPN, 1994.

MATĚJČEK, Z. *Dítě a rodina v psychologickém poradenství*. Praha: SPN, 1991.

MATĚJČEK, Z. *Po dobrém nebo po zlém*. Praha: Portál, 1993.

MERTIN, V. *Individuální vzdělávací program*. Praha: Portál, 1995.

NOVÁK, J. *Dyskalkulie*. Praha: Augusta, 1997.

POKORNÁ, V. *Cvičení pro děti se specifickými poruchami učení*. Praha: Portál, 1998.

POKORNÁ, V. *Jak poznáme sklony dítěte k dyslexii, dysgrafii, dyskalkulii*. Praha: Fortuna, 1994.

POKORNÁ, V. *Poruchy chování u dětí a jejich náprava*. Praha: UK, 1992.

SINDELAROVÁ, B. *Předcházíme poruchám učení*. Praha: Portál, 1996.

SMUTNÝ, R., ŠAFROVÁ, A. *Využití výpočetní techniky při reeducaci specifických poruch učení*. Brno: Paido, 1998.

SOVÁK, M. *Metodika psaní leváků*. Praha: SPN, 1984.

ŠAFROVÁ, A. *Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení a chování*. In: VÍTKOVÁ, M. (ed.) *Integrativní speciální pedagogika*. Brno: Paido, 1998, s. 68 – 89.

ŠAFROVÁ, A. *Specifické poruchy učení a chování*. In: PIPEKOVÁ, J. (ed.) *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. Brno: Paido, 1998, s. 98-129.

ŠIRUČKOVÁ, M. *Zlatý klíček, 100 říkadel správné výslovnosti*. Praha: SPN, 1991.

ŠVANCARA, J. a kol. *Diagnostika psychického vývoje*. Praha: SPN, 1974.

TRAIN, A. *Specifické poruchy chování a pozornosti*. Praha: Portál, 1997.

TŘESOHLAVÁ, Z., ČERNÁ, M., KŇOURKOVÁ, M. *Dříve než půjde do školy*. Praha: Avicenum, 1990.

TYMICHOVÁ, H. *Nauč mne číst a psát*. Praha: SPN, 1992.

VOJTÍK, V., MACHOVÁ, J., BŘICHÁČEK, V. *Poruchy vývoje dětí a mladistvých a jejich projevy v rodině a ve škole*. Praha: SPN, 1990.